

PRZYWITAĆ (86) *vb pf i [impf]*

pf (86), [*impf* [*part praes act*]].

a jasne.

inf przywitać (12). ◇ *fut* 1 sg przywitam (1). ◇ 3 sg przywitą (4). ◇ 3 pl przywitają (2). ◇ *praet* 3 sg m przywitął (24). *f* przywitała (9). *n* przywitało (1). ◇ 1 pl m pers -chmy przywitali (1) *KmitaPsal*, -smy przywitali (1) *OpecŻyw*. ◇ 3 pl m pers przywitali (6). ◇ *imp* 2 sg przywitaj (3). ◇ 1 pl przywitajmy (1). ◇ 3 pl niech przywitają (2). ◇ *con* 1 sg m bych przywitiał (1). ◇ 3 sg m by przywitiał (1). *f* by przywitała (1). ◇ 1 pl m pers bysmy przywitali (1). *subst* bychmy przywitały (1). ◇ 3 pl m pers by przywitali (1). *subst* by przywitały (1). ◇ [*part praes act* przywitając.] ◇ *part praet act* przywitawszy (12).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI* (jeden z niżej notowanych przykładów) – *XVII* (z *Cn*) – *XVIII w.*

Pozdrowić (*pozdrawiać*) słownie lub za pomocą przyjętych gestów osobę spotkaną, przybyłą lub do której się przybyło; *gratulari adventum Mącz*, *Calag*, *Cn*; *salutare PolAnt*, *Cn*; *benedicere Vulg*; *accipere*, *dare salutem*, *facere salutationem Cn* [w tym: kogo, co (68)] (86) : Y podkał sie z mężem dzikim/ Ktory przyiaźń hnet złączył z nim. W íwoię go kuczę wprowadził/ Przywitawfzy y poładził *BierEz* S3, A4, A4v, Gv, P3, R3v, Sv; Iá ieftem matuchno moia milá. Ona zatym natychmiáft powftala/ ij náboźnie go przywitała. *OpecŻyw* 164v, 54v, 85v, 117v, 154v, 174v; *ForCnR* B2v; *PatKaz II* 64v; [mówi książę do Józefa:] panye dzýewka ona moia iefst panna tzyftá [...] ktora nigdy męża nye widzýala krom mnie y cyebye dzýfia/ ieflitz miło iżby przyfla a przywitała cye [...] / a gdy była przywiedzýona mowił iey tak ocyec/ dzýewko przywitay brata twego *HistJóz* B4v, Dv; *BielKom* A3v; Począł [młodzieniec] czapki potrzáć/ íukniey poprówowáć/ A iáko go [Ksenokratesa] przywitać k niemu sie gotowáć. *RejWiz* 146v, 20, 26v; *Leop Gen* 47/7, 2.*Mach* 4/34; *RejZwierc* 5v; *BibRadz Gen* 47/7, 1.*Reg* 30/21, 4.*Reg* 10/15; ná Służbie ftał ánthwos z wodą y ręcznik/ bo on [kniáz moskiewski] vmywa ręce wnet gdy przywita cudzoziemce *BielKron* 435, 15, 17v, 375v, 381v, 414; *Consentaneum est*, ut illi adventum gratularemus, Godzy sie ábyfmy go przywitáli á wdzięczność okazáli przyyechánia yego. *Mącz* 383c, 177d, 350d; *GórnDworz* S4v; *RejZwierc* [78²]; *StryjWjaz* B; *SkarJedn* 195; *KochDryas* A2; [*Helena mówi*:] Podobno wtył okrętu láncuchem za fzyię Vwiązana/ pořzodkiem Graeckich naw popłynę. Z iákąż ia twarzą brácią fwą miłą przywitam? *KochOdpr* Bv; O z iáką go [św. Jana Chryzostoma] ochotą potym miáfto wftytko przywitało. *SkarŻyw* 89; *MWilkHist* [E3], H4; *StryjKron* 421, 727; *ZawJeft* 8; *ActReg* 71, 82; *CiekPotr* 86.

przywitać czym [= mówiąc na powitanie] (1): Tám go [*Henryka Walezego*] Myfzkowfki Bifkup mowną orácyą/ Przywitał wyflawiając Sármácką nácyą. *StryjWjaz* B4.

Z przytoczeniem [w tym przytoczenie poprzedzone słowami: *rzekł*, *rzekąc* (3), w te słowa, słowem onym, tymi słowy (3)] (8): *BierEz* K3v; *OpecŻyw* 76v, 185; Przywita go fiełtrzyca Moy braciřzku zawitay *LudWieř* A3; *RejZwierc* 31; *SkarŻyw* 596; KIedyby ściány té mowić wmiáły/ W té by cie fłowá práwie przywitały: [...] *PudłFr* 59; *KlonWor* 38.

W połączeniu szeregowym (1): Pocałowáłci go też był Iudařz w ogroycu/ oblápił/ przywitał/ y pozdrowił *RejPos* [308]v.

W charakterystycznych połączeniach: *łaskawie przywitać* (2), *mile, miłościwie, nabożnie, ochotnie* (2), *wdzięcznie, wesolo, z chucią i powagą, z ochotą, z poczcivością, z strachem, z weselim, z wielką radością; przywitać płacząc* (2); *przywitawszy całować, pytać* (4), *rzec*.

Zwrot: »*przywitać z drogi*« (1): [o Orszulce:] Závždy przeciwo Oycu włytki przebyć progi/ Závždy lye vrádować/ y przywitać z drogi. *KochTr* 12.

Szeregi: »*przywitać, (i) obłapi(a)ć*« [szyk 2:1] (3): Zatym gdy Iezus mily przyśedl/ matuchna go przywitała ij nábożnie obłapila *OpecŻyw* 78, 39; *BielKron* 15. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.].

»*pozdrowić abo przywitać*« (1): *mařz ie [poselstwo] wzgárdzić/ y owłzem iáko nas Ian s. vczy/ áni go [posła] pozdrowić ábo przywitać nie mařz. RejPos* 121v. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.].

»*przywitać albo (et, i) przyjąc*« [szyk 2:1] (3): *Mariá łaskawie Iudálfa gdy przyśedl przyięła albo przywitała. OpecŻyw* 85; *BielKron* 413; Entpfangen. Przywitać/ et przyjąc. Gratulari adventum *Calag* 160b.

Przen (1) :

Z *przytoczeniem* (1): *gdy cnotą/ rozum záhártuie/ Wierz mi natrudnieyřzy pień/ Ínadnie rozłupuie. Ale kiedy gi teřz ták/ ledáczym záklepye/ Može go teřz przywitać/ witay pánie kiepie. RejŻwierz* 139.

a) [O nowej niespodziewanej sytuacji: *zajřć w miejscu, do którego ktoś przybywa*: A *gdy ták Lesko gránice Polłkie od nieprzyiaćioł pořtronnych obwárował/ wnet go nád nádzieię w domu przywitała wnętrzna trwogá StryjKron* 362 (*Linde*).]

a. *Odda(wa)ć czeřć* (15) : *SkarJedn* 350; *KmitaPsal* A4; Pan Woiewoda Trocki Pan Podkanclerzy y Posłow Ziemskich niemało przyszli doKoła Krola naprzod przywitali zpocałowaniem ręki iego *ActReg* 29; [obádwá ář do zamku iecháli/ á mátká mu teřz zábieżálá/ y przyřzedwřzy przedeń/ padła przywitaiąc go [tj. króla] *HistPonc* M6v].

przywitać kim [= *zwracając się do witanego tym określeniem*] (4): *GliczKsiąř* B6; Tákieř gdy przyřzedł [Aleksander Wielki] do Delfos do kořciołá/ křiadz go ieden przywitał řynem Iowifzowym. *RejŻwierz* 49v; á lud wřzyćiek tym więcey o iego [řw. *Leona, papieřa*] cnym y Anielfkim żywoćie trzymáiąc: nie duřnym tylko/ ále y zdrowia y máiętności řwoich obrońcá y pářterzem go przywitał. *SkarŻyw* 318; *ArtKanc* E6.

przywitać czym [= *dać na powitanie*] (1): a iř do wielkich panow z gołemi rękami przychodźić řye niegodzi/ oczekawałam pogodnego cřáfu/ řkoro řye iedno ty kxiářzki zgotowiły/ abych W(ászą) M(ięłość) tym řnadniey nimi przywitać *HistAlHUNG* A2v.

Z *przytoczeniem* (1): *Ián řwięty pokłęknałřy Iezufa przywitał rzekářz. Witáy dáwno pořádaný Iezu řlodki OpecŻyw* 35.

Z *przytoczeniem tytułu, jakim się zwrócono do witanego* (1): *Náořtátek wybran Oktáwianus [...]/ á ielcře go był zá řywotá Iulius náznáczýł ná Cefářřtwo/ ktorego wřzyřcy przywitałi pirwřzy raz Auguřtus BielKron* 131v.

Szereg: »*przywitać i uderzyć czołem*« (1): Prořił mię o przyczynę takdo KrolaIe⁸⁰ M iako y dowř aby mogł przywitać y vderzyć czołem. *ActReg* 69.

[Przen: Przyjąć za króla: ziemią Włodka bårzo nie rádå pråwicę swoię podåc mu [królwi] będzie mußiåå/ to ießt przywitåc go mußi. JanWróz 56.]

α. *Oddåc cześć boskå (4)* : PODOdziękuemyż wżycy temu/ Synowi nårodzonemu [...]/ Onegoż przywitaymy/ pieśni wdzięczne śpiewaymy. ArtKanc B16; LatHar 657; [PamJancz 16].

Szereg: »przywitåc i do nog upåść« (1): Tåka wiårå y wyznånie przywodzi mię do niłkiego bårzo pokłonu/ åbych cię pod ofobå chlebå vczcił/ y iåko obecnego tu w tey tåiemnicy Pånå mego naniżlå pokorå dufzå y ciåłem przywitał/ y do nog twoich vpadł SkarKaz 160a.

Przen (1) : Niech przed pånłkå oblicznoścå Rzeki klefczå: niech z rådoścå Góry pånå przywitåiå KochPs 148.

Formacje wspólrdenne cf WITAĆ.

Cf PRZYWITAN, PRZYWITANIE

PP